

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Татарстан

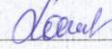
МКУ «Исполнительный комитет Высокогорского района Республики Татарстан»

МБОУ "Казакларская ООШ"

РАССМОТРЕНО

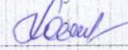
на заседании ШМО
учителей гуманитарного
цикла

Руководитель

Халикова Р. Р.
Протокол № 1
от « 28 » август 2023 г.

СОГЛАСОВАНО

заместитель директора
школы по учебной работе

Халикова Р. Р.
« 28 » август 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор

Приказ № 81

от «28» август 2023 г.

Исхаков Г. Р.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Родной (татарский) язык»

для обучающихся 5-9 классов

на 2023-2024 учебный год

с. Казаклар, 2023

РОДНОЙ (ТАТАРСКИЙ) ЯЗЫК

(5-9 КЛАССЫ)

ПЛАНИРУЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ИЗУЧЕНИЯ УЧЕБНОГО

ПРЕДМЕТА

Результатом освоения учебного курса по татарскому языку (5-9 классы) являются

1) Личностные результаты:

- понимание татарского языка как одной из основных национально-культурных ценностей татарского народа, определяющей роли родного языка в развитии интеллектуальных, творческих способностей и моральных качеств личности; его значения в процессе получения школьного образования;
- осознание эстетической ценности татарского языка; уважительное отношение к родному языку, гордость за него; потребность сохранить чистоту татарского языка как явления национальной культуры; стремление к речевому самосовершенствованию;
- достаточный объем словарного запаса и усвоенных грамматических средств для свободного выражения мыслей и чувств в процессе речевого общения; способность к самооценке на основе наблюдения за собственной речью.

2) Метапредметные результаты:

- владение всеми видами речевой деятельности;
- адекватное понимание информации устного и письменного сообщения;
- владение разными видами чтения;
- адекватное восприятие на слух текстов разных стилей и жанров;
- способность извлекать информацию из разных источников, включая средства массовой информации, компакт-диски учебного назначения, ресурсы Интернета; умение свободно пользоваться словарями различных типов, справочной литературой;
- овладение приемами отбора и систематизации материала на определенную тему; умение вести самостоятельный поиск информации, ее анализ и отбор;
- умение сопоставлять и сравнивать речевые высказывания с точки зрения их содержания, стилистических особенностей и использованных языковых средств;
- способность определять цели предстоящей учебной деятельности (индивидуальной и коллективной), последовательность действий, а также оценивать достигнутые результаты и адекватно формулировать их в устной и письменной форме;
- умение воспроизводить прослушанный или прочитанный текст с разной степенью свернутости;
- умение создавать устные и письменные тексты разных типов, стилей речи и жанров с учетом замысла, адресата и ситуации общения;
- способность свободно, правильно излагать свои мысли в устной и письменной форме;
- владение разными видами монолога и диалога;
- соблюдение в практике речевого общения основных орфоэпических, лексических, грамматических, стилистических норм современного татарского литературного языка; соблюдение основных правил орфографии и пунктуации в процессе письменного общения;
- способность участвовать в речевом общении, соблюдая нормы речевого этикета;
- способность оценивать свою речь с точки зрения ее содержания, языкового оформления; умение находить грамматические и речевые ошибки, недочеты, исправлять их; совершенствовать и редактировать собственные тексты;

- умение выступать перед аудиторией сверстников с небольшими сообщениями, докладами;
- применение приобретенных знаний, умений и навыков в повседневной жизни; способность использовать родной язык как средство получения знаний по другим учебным предметам, применять полученные знания, умения и навыки анализа языковых явлений на межпредметном уровне (на уроках иностранного языка, литературы и др.);
- коммуникативно-целесообразное взаимодействие с окружающими людьми в процессе речевого общения, совместного выполнения какой-либо задачи, участия в спорах, обсуждениях; овладение национально-культурными нормами речевого поведения в различных ситуациях формального и неформального межличностного и межкультурного общения.

3) Предметные результаты:

- представление об основных функциях языка, о роли татарского языка как национального языка татарского народа, как государственного языка Республики Татарстан, о связи языка и культуры народа, о роли родного языка в жизни человека и общества;
- понимание места родного языка в системе гуманитарных наук и его роли в образовании в целом;
- усвоение основ научных знаний о родном языке; понимание взаимосвязи его уровней и единиц;
- освоение базовых понятий лингвистики: лингвистика и ее основные разделы; язык и речь, речевое общение, речь устная и письменная; монолог, диалог и их виды; ситуация речевого общения; разговорная речь, научный, публицистический, официально-деловой стили, язык художественной литературы; жанры научного, публицистического, официально-делового;
- стилей и разговорной речи; функционально-смысловые типы речи (повествование, описание, рассуждение); текст, типы текста; основные единицы языка, их признаки и особенности употребления в речи;
- овладение основными стилистическими ресурсами лексики и фразеологии татарского языка, основными нормами татарского литературного языка (орфоэпическими, лексическими, грамматическими, орфографическими, пунктуационными), нормами речевого этикета; использование их в своей речевой практике при создании устных и письменных высказываний;
- опознавание и анализ основных единиц языка, грамматических категорий языка, уместное употребление языковых единиц адекватно ситуации речевого общения;
- проведение различных видов анализа слова (фонетического, морфемного, словообразовательного, лексического, морфологического), синтаксического анализа словосочетания и предложения, многоаспектного анализа с точки зрения его основных признаков и структуры, принадлежности к определенным функциональным разновидностям языка, особенностей языкового оформления, использования выразительных средств языка;
- понимание коммуникативно-эстетических возможностей лексической и грамматической синонимии и использование их в собственной речевой практике;
- осознание эстетической функции татарского языка, способность оценивать эстетическую сторону речевого высказывания при анализе текстов художественной литературы.
-

СОДЕРЖАНИЕ УЧЕБНОГО ПРЕДМЕТА

Общие сведения о татарском языке.

Язык как средство общения. Язык и речь. Языковые и речевые единицы. Основные функции языка. Роль родного языка в жизни и развитии человека.

Родственные и неродственные языки. Регионы проживания татар. Роль языка в жизни человека и общества.

Фонетика и орфоэпия.

Фонетика и орфоэпия как разделы лингвистики. Органы речи, их участие в образовании звуков речи. Звук. Фонема. Система гласных звуков татарского языка, их количество. Классификация гласных звуков. Изменения в системе гласных звуков татарского языка. Закон сингармонизма, его виды. Сокращение гласных звуков. Дифтонги. Согласные в татарском языке, их количество. Классификация согласных звуков. Изменения в системе согласных звуков татарского языка. Ассимиляция согласных, виды ассимиляции. Гласные и согласные звуки в татарском и русском языках.

Ударение в татарском языке. Случаи, когда ударение не сохраняется в собственных и заимствованных словах татарского языка. Понятие об интонации.

Нормы литературного языка. Понятие о нормах орфоэпии. Орфоэпический словарь.

Фонетический анализ.

Графика, орфография.

Общие сведения о графике и орфографии. Алфавит татарского языка.

Орфография. Правописание гласных. Правописание согласных. Правописание букв, обозначающих сочетание двух звуков. Правописание букв “ь” и “ы”.

Орфографический словарь. Орфографические нормы языка.

Морфемика (морфемный строй языка) и словообразование.

Общие сведения о строении и образовании слов. Морфема как минимальная значимая единица языка. Корень и аффикс. Однокоренные слова. Образование новых слов при помощи аффиксов. Их роль в словообразовании слов различных частей речи.

Аффиксы, виды аффиксов: словообразовательные и модальные аффиксы. Непроизводные и производные основы.

Способы словообразования в татарском языке. Корневые слова. Производные слова. Сложные слова, структурные виды сложных слов: собственно сложные, составные, парные.

Основные различия в строении слов в татарском и русском языках.

Понятие об этимологии.

Морфемный и словообразовательный анализ.

Лексикология и фразеология.

Слово как основная единица языка. Лексическое значение слова. Однозначные и многозначные слова. Прямое и переносное значения слова. Антонимы, синонимы, паронимы, омонимы и их виды.

Слова тюрко-татарского происхождения и заимствования.

Словарный состав татарского языка: архаизмы, историзмы, неологизмы и их виды. Диалектные слова. Термины и профессионализмы. Жаргонная лексика.

Фразеологизмы, их значения. Особенности употребления фразеологизмов в речи.

Словари различных типов, их использование в различных видах деятельности.

Основные лексические нормы татарского языка. Лексический анализ слова.

Морфология.

Части речи как лексико-грамматические разряды слов. Классификация частей речи. Части речи самостоятельные, служебные, модальные. Их семантические, морфологические и синтаксические особенности. Способы образований слов различных частей речи, их семантика и особенности употребления.

Основные морфологические нормы татарского языка.

Морфологический анализ слова.

Синтаксис.

Общее понятие о синтаксисе. Словосочетание и предложение. Синтаксическая связь в предложении. Сочинительная и подчинительная связь.

Предложение. Члены предложения, главные и второстепенные члены. Порядок слов в предложении.

Виды простых предложений. Распространенные и нераспространенные предложения. Полные и неполные предложения. Особенности употребления в речи односоставных предложений.

Общие сведения об утвердительных и отрицательных предложениях.

Прямая и косвенная речь. Диалог, пунктуационное оформление диалога.

Понятие о сложных предложениях. Виды сложных предложений. Сложносочиненное предложение. Сложносочиненные предложения, связанные при помощи союзов, бессоюзные предложения.

Понятие о сложноподчиненных предложениях. Строение сложноподчиненных предложений в татарском и русском языках. Синтетическое сложноподчиненное предложение, способы связи в данном виде предложений, знаки препинания. Аналитическое сложноподчиненное предложение, способы связи и знаки препинания.

Придаточные предложения, их виды. Сложные предложения с разными видами связи.

Общие сведения о синтаксисе текста.

Основные синтаксические нормы языка.

Синтаксический анализ.

Пунктуация.

Знаки препинания в татарском языке. Случаи постановки знака тире между подлежащим и сказуемым. Знаки препинания в предложениях с обособленными уточняющими членами предложения, с обращениями и вводными словами. Знаки препинания при однородных членах предложения.

Диалог, знаки препинания при диалоге. Знаки препинания в предложениях с прямой речью.

Знаки препинания в сложных предложениях.

Стилистика и культура речи.

Понятие об устной и письменной речи. Корректное использование в речи синонимов, антонимов и т.д. Роль синтаксических синонимов в развитии культуры речи и совершенствовании стиля.

Понятие о культуре речи. Общие сведения о требованиях, предъявляемых к устной и письменной литературной речи. Возможности использования в речи различных лексических средств (синонимы, антонимы, слова-кальки, фразеологизмы, пословицы и поговорки).

Язык и культура.

Речевой этикет татарского языка. Употребление соответствующих норм речевого этикета в зависимости от типа коммуникации.

Умение выявлять в тексте языковые единицы с национально-культурным компонентом значения и умение объяснять их значение с помощью толкового, этимологического, фразеологического и т.д. словарей.

ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП ЭЧТӘЛЕГЕ

Сөйләм.

Тел һәм сөйләм. Сөйләмийәтнең төрләре (сөйләү, тыңлау, язу, уку). Сөйләмнең төрләре (сөйләмә, язма, диалогик сөйләм, монологик сөйләм). Сөйләм төрләре һәм аларның үзенчәлекләре: язма сөйләм, фикерне, хәбәрне, укылган текст эчтәлеген орфография кагыйдәләренә нигезләнәп, грамматик дәрәҗә язу. Диалогик һәм монологик сөйләм күнекмәләрен гамәли үзләштерү, аерым темалар буенча әңгәмә кору.

Кулланылышы ягыннан сөйләм төрләре, аларның үзенчәлекләре: көнкүреш аралашу теле, фәнни аралашу теле, ижтимагый-сәяси аралашу теле, рәсми аралашу теле.

Сөйләм ситуациясе, аның төп компонентлары: адресат һәм адресант, сөйләм шартлары, шәхси аралашу, рәсми аралашу, алдан әзерлэнгән сөйләм, әзерлексез сөйләм үзенчәлекләре. Сөйләм шартларына бәйле тел берәмлекләренең кулланылышы. Сөйләм нормалары: фонетик, лексик, морфологик һәм синтаксик нормалар.

Сөйләм эшчәнлегә буларак текст. Сөйләмә һәм язма текстлар. Текстның мәгънәви һәм композицион бөтенлеге. Текстның темасы, төп мәгънәсе. Текстның ваграк кисәкләргә бүленеше. Текстның микротемасы. Сөйләмнең мәгънәви төрләре: тасвирлау, бәян итү, фикер йөртү. Текст структурасы. Текстның композицион, жанр төрлеләге. Текстка анализ ясау: темасын ачыклау, төп фикерне билгеләү, стилин билгеләү.

Телнең кулланылыш ягыннан төрләре: көнкүреш сөйләм теле, матур әдәбият теле, функциональ стильләр: фәнни стиль, публицистик стиль, рәсми эш кәгазьләре стили, хәзерге электрон чаралар теле. Фәнни стиль төрләре: реферат, чыгыш, доклад, мәкалә, бәяләмә. Публицистик стиль төрләре: чыгыш, интервью, очерк, мәкалә. Рәсми эш кәгазьләре стили төрләре: ышанычнамә, гариза, резюме, портфолио. Сөйләм теле төрләре: хикәя, әңгәмә, бәхәс.

Тел системасы

Татар теле турында гомуми мәгълүмат

Телнең аралашу чарасы булуы. Телнең төп функцияләре. Туган телнең һәрбер халык тормышында һәм кешене шәхес итеп формалаштырудагы роле.

Кардәш һәм кардәш булмаган телләр. Татарлар яши торган төбәкләр.

Телнең кеше тормышында һәм жәмгыятьтә тоткан урыны.

Фонетика һәм орфоэпия.

Фонетика һәм орфоэпия турында гомуми төшенчә. Сөйләм органнары, аларның авазларны ясауда катнашуы. Аваз. Фонема. Татар телендә сузык авазлар, аларның саны. Сузык авазларны төркемләү. Татар телендә сузык авазлар өлкәсендәге үзгәрешләр. Сингармонизм законы, аның төрләре. Татар телендә сузыклар кыскару күренеше. Дифтонглар турында төшенчә. Татар телендә тартык авазлар, аларның саны. Тартык авазларны төркемләү. Тартык авазлар өлкәсендәге үзгәрешләр. Тартык авазларның охшашлануы. Аның төрләре. Татар һәм рус телләрендә сузык авазлар һәм тартык авазлар.

Татар телендә басым. Татар теленең үз сүзләрендә һәм алынма сүзләрдә басым сакланмау очраklары. Интонация белән эшләү.

Әдәби тел нормалары. Орфоэпик нормалар турында төшенчә. Орфоэпик сүзлек.

Фонетик анализ ясау.

Графика

Графика һәм орфография турында гомуми мәгълүмат. Татар алфавиты.

Орфография. Сузык аваз хәрәфләренең дәрәс язылышы. Тартык аваз хәрәфләренең дәрәс язылышы. Икешәр аваз кушылмасын белдергән хәрәфләрнең дәрәс язылышы. ь һәм ы хәрәфләренең дәрәс язылышы.

Орфографик сүзлек. Телнең орфографик нормалары.

Морфемика (сүз төзелеше) һәм ясалышы

Сүз төзелеше һәм ясалышы турында гомуми мәгълүмат. Сүзнең мәгънәле кисәкләре. Тамыр һәм кушымча. Тамырдаш сүзләр. Кушымчалар ярдәмендә яңа сүзләр ясалу. Аларның сүз төркемнәрен ясаудагы роле.

Кушымчалар, аларның төрләре: сүз ясагыч кушымчалар, мөнәсәбәт белдерүче кушымчалар. Тамыр һәм ясалма нигез.

Татар телендә сүз ясалыш ысуллары. Татар телендә тамыр сүзләр. Ясалма сүзләр. Кушма сүзләр, аларның төрләре: саф кушма, тезмә һәм парлы сүзләр.

Татар һәм рус телләрендәге сүз төзелешенең төп аермалы яklары. Этимология турында төшенчә.

Сүзләрне сүз ясалышы һәм төзелеше ягыннан анализлау.

Лексикология һәм фразеология.

Сүз – телнең төп берәмлеге. Сүзнең лексик мәгънәсе. Бер һәм күп мәгънәле сүзләр. Туры һәм күчерелмә мәгънәләр. Антонимнар. Синонимнар. Паронимнар. Омонимнар һәм аларның төрләрә.

Төрки-татар сүзләре һәм алынма сүзләр.

Татар теленең сүзлек составы: искергән сүзләр, тарихи сүзләр һәм неологизмнар, аларның төрләрә. Диалекталь лексика, һөнәрчелек лексикасы, терминологик лексика, жаргон сүзләр.

Фразеологик әйтелмәләр, аларны мәгънәсе. Фразеологизмнарның сөйләмдә кулланылыш үзенчәлекләре.

Татар теленең төп сүзлекләре, аларны куллана белү.

Татар теленең төп лексик нормалары. Лексик анализ ясау.

Морфология

Сүз төркемнәренең лексик-грамматик төрләрә. Сүз төркемнәренең классификациясе. Сүз төркемнәренең үзара мөнәсәбәте. Мөстәкыйль сүз төркемнәре, ярдәмлек сүз төркемнәре, модаль сүз төркемнәре. Аларның семантик, морфологик һәм синтаксик үзенчәлекләре.

Сүз төркемнәренең ясалышы, семантикасы, кулланылыш үзенчәлекләре.

Телнең төп морфологик нормалары.

Морфологик анализ ясау.

Синтаксис

Синтаксис буенча гомуми мәгълүмат. Сүзтезмә һәм жөмлә. Жөмләдә сүзләр бәйләнеше. Тезүле һәм ияртүле бәйләнешләр.

Жөмлә турында төшенчә. Жөмлә кисәкләрә. Жөмләнең баш һәм иярчен кисәкләр. Жөмләдә сүз тәртибе.

Гади жөмлә төрләрә. Жыйнак һәм жәенке гади жөмлә. Тулы һәм ким жөмлә. Сөйләмдә бер составлы жөмләләрнең кулланылыш үзенчәлекләре.

Раслау һәм инкарь жөмлә турында гомуми төшенчә.

Туры һәм кыек сөйләм. Диалог, аның язылышы, тыныш билгеләрә.

Кушма жөмлә турында төшенчә. Кушма жөмлә төрләрә. Тезмә кушма жөмлә. Теркәгечле һәм теркәгечсез тезмә кушма жөмләләр.

Иярченле кушма жөмлә турында төшенчә. Татар һәм рус телләрендә иярченле кушма жөмләнең төзелеше. Синтетик иярченле кушма жөмлә, аның бәйләүче чаралары, тыныш билгеләрә. Аналитик иярченле кушма жөмлә, аның бәйләүче чаралары, тыныш билгеләрә.

Иярчен жөмлә һәм аның төрләрә. Катлаулы кушма жөмләләр.

Текст синтаксисы турында гомуми төшенчә.

Телнең төп синтаксик нормалары.

Синтаксик анализ ясау.

Сөйләм культурасы

Язма тел һәм сөйләмә тел төшенчәләре. Сөйләмдә синонимнарны, антонимнар һ.б. тел чараларын дәрәс куллану. Әдәби телне, сөйләм культурасын үстерүдә һәм стильне камилләштерүдә синтаксик синонимнарның роле.

Сөйләм культурасы төшенчәсе. Әдәби сөйләмгә куелган таләпләр турында гомуми мәгълүмат. Сөйләмдә лексик чараларның (синонимнар, антонимнар, калькалар, фразеологизмнар, мәкаль һәм әйтемнәр) кулланылыш мөмкинлекләре.

Татар телендә тыныш билгеләрә. Ия белән хәбәр арасына сызык кую очраклары. Хәл, аныклагыч, эндәш һәм кереш сүзләр янында тыныш билгеләрә. Тиндәш кисәкләр янында тыныш билгеләрә.

Диалог, аның язылышы, тыныш билгеләрә. Туры сөйләм янында тыныш билгеләрә.

Кушма жөмлә янында тыныш билгеләрә.

Тел һәм мәдәният

Татар сөйләм әдәбе. Аралашуның төрөнә бәйлә сөйләм әдәбен куллану. Сүздә, текстта милли-мәдәни мәгънәгә ия берәмлекләрне таба һәм аңлатмалы, этимологик, фразеологик һ.б. сүзлекләр ярдәмендә мәгънәләрен аңлату.

Тематик бүленеш

5 класс

1	Федераль эш программасында бирелгән тема	Теманың дәреслектә бирелеше (дәреслектәге тема яки дәреслек битләре яки текст исеме....)	Сәгать саны
1.	Сөйләм эшчәнлегә һәм сөйләм культурасы	Телдән һәм язма сөйләм	1
		Диалогик һәм монологик сөйләм	1
		Текст белән эш	4/1
2.	Фонетика, графика, орфоэпия, орфография	Фонетика турында төшенчә бирү. Сингармонизм законы	2
		<u>Сөйләм органнары</u>	2
		Тартык авазлар	3
		Сузык авазлар	2
		Изложение	1
		Ижек. <u>Ижекләреннән төре</u>	1/1
		Басым. Интонация	2
		Диктант	1
3.	Текст белән эш	«Солтания белән күбәләк» тексты белән эш	1/1
4.	Фонетик анализ	Сүзгә фонетик анализ ясау	1/1
5.	Орфоэпия	Татар теленнән орфоэпиясе турында төшенчә	1
6.	Лексикология	Сүзнән мәгънәсе. Һөнәри лексика	1
		Синонимнар. Антонимнар.	2
		<u>Килеп чыгышы ягыннан татар теленнән сүзлек составы</u>	4

		Омонимнар	1
		<u>Искергән сүзләр</u>	1
		Текст белән эш	1/1
		Алынма сүзләр	2
		<u>Неологизмнар</u>	2
		Фразеологизмнар	2
		Кабатлау. Лексик анализ	1/2
7.	Морфемика һәм сүз ясалышы	Сүзнең тамыры. Кушымчалар һәм аларның төрләре. Сүзнең нигезе	3
		<u>Татар телендә сүз ясалыш ысуллары</u>	3
8.	Изложение		1
9.	Морфология	Сүз төркемнәре	1
		Исем сүз төркеме. Сан категориясе. Исем сүз төркеме ясалу. Исемнәрнең килеш һәм тартым белән төрләнеше. <u>Исемнәргә кушымчалар ялгану тәртибе</u>	4/2
		Сыйфат	3
		Алмашлык	2
		Сан	2
		Фигыль. Заман категориясе. Хәзерге заман хикәя фигыль. Үткән заман хикәя фигыль. Киләчәк заман хикәя фигыль. <u>Ярдәмче фигыльләр</u>	7/2
		Контроль диктант	1

		Рәвеш	3
		Контроль диктант	1
		Сочинение	1/1
10.	Морфология	Бәйлекләр һәм бәйлек сүзләр	2
		Кисәкчәләр	2/1
		Теркәгечләр	1
		Тезүче теркәгечләр	2
11.	Синтаксис	Жөмләнең баш кисәкләре	2
		Жөмләнең тиндәш кисәкләре	2
		Жөмләнең иярчен кисәкләре	2
		Жәенке һәм жыйнак жөмләләр	1
		Ия һәм хәбәрнең белдерелүе	2
		Тест	1
			68 / 102

6 класс

1	Федераль эш программасында бирелгән тема	Теманың дәреслектә бирелеше (дәреслектәге тема яки дәреслек битләре яки текст исеме....)	Сәгать саны
1.	Тел һәм мәдәният	Текст белән эш	1
		Картина буенча сочинение язү	1
2.	Фонетика	Татар теленең сузык авазлар системасы	3
		Татар телендә сузык авазлар үзгәреше	3
		Аваз һәм фонема	1

		Сузыклар гармониясе һәм аның төрләре	1
		Сузыклар редукциясе	1
		Тартык авазлар системасы	3
		Тартык авазларның ясалу урыны (кабатлау)	1
		Изложение	1
		Текст белән эш	1
3.	Орфография	О, ө, ы, е хәрефләренең дәрәҗә язылышы	1
		ң, ж, һ хәрефләренең дәрәҗә язылышы	2
		Ике аваз белдерә торган хәрефләрнең дәрәҗә язылышы	1
		ь һәм ы хәрефләренең дәрәҗә язылышы	1
		Сочинение	1
		Тест	1
		Сүзлекләр белән эш	1
		Кабатлау	1
4.	Лексикология	Татар телендә алынма сүzlәр	2
		Татар телендә рус алынмалары һәм европеизмнар	1/1
		Татар телендә гарәп һәм фарсы алынмалары	1
		Татар телендә гомумтөрки сүzlәр	3
		Синонимнар, антонимнар һәм аларның төрләре	3
		Диалекталь сүzlәр	3
		Татар телендә һөнәрчелек сүzlәре	2

		Терминнар	1
		Сүзгә лексик анализ ясау	1
5.	Морфемика һәм сүз ясалышы	Сүз төзелеше. Сүзнең тамыры	2
		Сүз ясагыч кушымчалар	1
		Сүз язалу ысуллары	2
		Тамырдаш сүzlәр	2
		Кабатлау	1
		Проект эше	1
		Диктант	1
6.	Морфология	Сүз төркемнәре. Тартымлы исемнәрнең килеш белән төрләнеше	2
		Алмашлык	3
		Затланышлы фигыль формалары. Хикәя фигыль	2
		Боерык фигыль	1
		Теләк фигыль	1
		Шарт фигыль	2
		Затланышсыз фигыль формалары. Сыйфат фигыль	2
		Исем фигыль	2
		Инфинитив	2
		Рәвеш һәм аның төркемчәләре	3
		Рәвешнең чагыштыру дәрәжәсе	1
		Аваз ияртемнәре	1
		Ярдәмче сүз төркемнәре. Бәйләк һәм бәйләк сүzlәр	1
		Төркәгечләр	1
		Модаль сүз төркемнәре. Кисәкчәләр	1

		Модаль сүзләр	1
		Ымлыклар	1
		Сүз төркемнәренә морфологик анализ	1
		Изложение	1
7.	Синтаксис, пунктуация	Жөмләнең грамматик нигезе	1
		Бер баш кисәге – иясе генә булган бер составлы жөмлә исем жөмлә	1
		Иянең төрле сүз төркемнәре белән белдерелүе	2
		Хәбәрнең төрле сүз төркемнәре белән белдерелүе	2
		Жөмләнең иярчен кисәкләре. Аергыч	1
		Тәмамлык	1
		Хәл. Урын хәле. Вакыт хәле	1/1
		Контроль диктант	1
		Жөмләнең тиндәш кисәкләре һәм алар янында тыныш билгеләре	1
		Эндәш һәм кереш сүзләр булган жөмлэләр	1
		Гади жөмлэдә тыныш билгеләре	2
		Гади жөмлөгә синтаксик анализ ясау	1
		Кабатлау	1
		Тест	1
		Рәсемгә карап текст төзү	1
.			68 /102

7 класс

1	Федераль эш программасында бирелгән тема	Теманың дәреслектә бирелеше (дәреслектәге тема яки дәреслек битләре яки текст исеме....)	Сәгать саны
1.	Сөйләм эшчәнлеге һәм сөйләм культурасы		1/1 4
2.	Фонетика	Татар һәм рус телләренең сузык авазлары. Сузык авазларга артикуляцион яктан характеристика бирү. Сузык авазларга акустик яктан характеристика бирү. Аваз үзгәрешләре. Дифтонглар	3 /2
		Авазларның жайлашуы	2
		Татар һәм рус телләренең тартык авазлары. Тартык авазларга артикуляцион яктан характеристика бирү. Тартык авазларга акустик яктан характеристика бирү. Сонор тартыклар. Тартыкларның чиратлашуы)	3 /2
		Тартыклар ассимиляциясе	1/1
		Басым	2
		Алынма сүзләрдә һәм татар теленең үз сүзләрендә басымның соңгы ижеккә төшмәү очраklары	2
3.	Орфография	Татар теленең орфографик сүзлеге	1
		Проект эш	1/1
		Изложение	1
4.	Текст белән эш	«Артист» тексты белән эшләү	1/1
5.	Лексикология	Сүзнең лексик мәгънәсен аңлатуның төп ысуллары	1

		Бер мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр	2
		Сүзнең туры һәм күчерелмә мәгънәсе	2
		Диктант	1
		Текст белән эш	1
		Синонимнар. Синонимнарның төрләре	1/1
		Антонимнар һәм омонимнар	2
		Ономастика һәм аның бүлекләре	2
		Татарстан Республикасының гидронимнары, ойконимнары	2
		Сочинение	1
		Тест	1
6.	Морфология	Алмашлыклар	3
		Затланышсыз фигыль формалары	4
		Сыйфат фигыль, аның грамматик билгеләре	2
		Ижади эш	1/1
		Сочинение	1
		Проект эше	1
		Хәл фигыль, аның грамматик билгеләре	4
		Хәл фигыльнең юклык формасы	2
		Рәвеш һәм аның төрләре	8
		Рәвешкә морфологик анализ ясау	1
		Изложение	1

7.	Синтаксис. Пунктуация	Чит сөйлөмнө белдерү ысуллары	1
		Туры һәм кыек сөйләм	3
		Туры сөйләм янында тыныш билгеләре	2
		Диалог	1
		Чит сөйлөмнө белдерү чарасы буларак цитата	1
		Туры сөйлөмнө кыек сөйләмгә әйләндерү	2
8.	Текст белән эш	«Яңа кала салыгыз» дигән риваять белән эшләү	1/1
9.	Кушма жөмлө турында төшенчә.	Тезмә кушма жөмлө	2
		Контроль диктант	1
		Теркәгечле тезмә кушма жөмлө. Теркәгечле кушма жөмлөләрдә бәйләүче чаралар	3
		Теркәгечсез тезмә кушма жөмлө	3
		Тезмә кушма жөмлөләрдә тыныш билгеләре	2
		Тезмә кушма жөмлөләргә синтаксик анализ ясау	2
		Тест	1
.			68 /102

8 класс

1	Федераль эш программасында бирелгән тема	Теманың дәреслектә бирелеше (дәреслектәге тема яки дәреслек битләре яки текст исеме....)	Сәгать саны
1.	Тел һәм мәдәният		1/1
2.	Текст		1/1
3.	Орфоэпия	Орфоэпик нармаларның бозылуы	1
		Татар телендә сүз басымының үзенчәлегә	1
4.	Орфография	Орфографиянең кыен очраklары	2
		Изложение	1
		Проект эше	2
		Диктант	1
		Кушма сүзләрне дәрәс язучагыйдәләре	1
		Парлы сүзләрне дәрәс язучагыйдәләре	1
		Алынма сүзләргә кушымчалар ялгау	2
		Тест	1
5.	Лексикология	Актив һәм пассив лексика	3
		Изложение	1
		Топонимика. Топонимнарның төрләре	2

		Ойконимнар	1
		Гидронимнар	2
6.	Морфология	Сыйфат. Сыйфатларның исемләшүе	3
		Сыйфатларның килеш белән төрләнеше	2
		Сочинение	1
		Затланышлы һәм затланышсыз фигыль формалары	2
		Инфинитив	1
		Сыйфат фигыль	1
		Хәл фигыль	1
		Татар телендә эшнең үтәлү дәрәжәсен белдерү	2
		Исем фигыль һәм аның грамматик	3
		Исем фигыльнең исемләшүе	2
		Мөстәкыйль сүз төркемнәренә морфологик анализ	3
7.	Ярдәмлек сүз төркемнәре	Бәйләкләр	1
		Теркәгечләр	1
		Модаль сүзләр	1
		Тест	1/1
8.	Кабатлау		1/1
9.	Синтаксис	Кушма жөмлөләрнең төрләре: тезмә кушма жөмлө һәм иярченле кушма жөмлө	2
		Татар һәм рус телләрендәге иярченле кушма жөмлөләрне чагыштыру	2
		Иярченле кушма жөмлөләрдә баш	2

		Һәм иярчен жөмлөләр	
		Баш һәм иярчен жөмлөләрне кабатлау	1/1
		Проект эше	1/1
		Текст белән эш	1/1
		Синтетик иярчен кушма жөмлөләр. Синтетик иярченле кушма жөмлөләрдә тыныш билгеләре	3
		Синтетик бәйләүче чаралар	4
		Аналитик иярчен кушма жөмлөләр. Аналитик иярченле кушма жөмлөләрдә тыныш билгеләре	3
		Аналитик бәйләүче чаралар	4
		Жөмлөгә синтаксик анализ	2
		Изложение	1
10.	Синтаксис. Пунктуация	Иярчен ия жөмлө	1
		Иярчен хәбәр жөмлө	1
		Иярчен тәмамлык жөмлө	1
		Иярчен аергыч жөмлө	1
		Иярчен вакыт жөмлө	1
		Иярчен урын жөмлө	1
		Сочинение	1
		Иярчен рәвеш жөмлө	1
		Иярчен күләм жөмлө	1
		Иярчен максат жөмлө	1
		Иярчен сәбәп жөмлө	1
		Иярчен шарт жөмлө	1
		Иярчен кире жөмлө	1

		Контроль диктант	1
11.	Иярченле кушма жөмлэләрне кабатлау өчен тест		1/1
12.	Гомуми кабатлау		1/2
			68 / 102

9 класс

1	Федераль эш программасында бирелгән тема	Теманың дәреслектә бирелеше (дәреслектәге тема яки дәреслек битләре яки текст исеме...)	Сәгать саны
1.	Тел һәм сөйләм	Текст белән эш. Текстларны мәгълүмати эшкәртү (тезислар, конспект, реферат, рецензия язу)	1/1
		Сөйләм стильләре һәм аларның үзенчәлекләре (китап, газета һәм журналлардан алынган мәкаләләр, Интернет чыганаclar белән эшләү)	1/1
2.	Фонетика (5–8 нче сыйныфларда өйрәнгән материалны кабатлау)	Фонетиканың өйрәнү предметы	1
		Авазларның язалу ысуллары	3
		Сузык һәм тартык авазлар	1
		Татар теленең сузык авазлары системасындагы үзгәрешләр	1
		Татар теленең сузык авазлары системасындагы үзгәрешләр	1
		Позицион аваз үзгәрешләре	1
		Сочинение	1/1
		Сузык авазлар өстәлү	1
		Проект эше	1/1

		Тест	1/1
3.	Лексикология	Сүз – телнең төп берәмлеге	1
		Диалектизмнар	1
		Һөнәри лексика	1
		Изложение	1
		Жаргон сүзләр	1
		Искергән сүзләр	1
		Сүзгә лексик анализ ясау	1
		Неологизмнар	1
		Текст белән эш	1/1
4.	Морфемика һәм сүз ясалышы	Татар телендә сүз ясалышы ысуллары	3
		Сүзгә сүз төзелеше һәм сүз ясалышы ягыннан анализ	2
		Кабатлау	1/1
		Диктант	1
5.	Морфология (5–8 нче сыйныфларда өйрәнелгән материалларны кабатлау)	Мөстәкыйль сүз төркемнәре	1
		Исем	1
		Килеш категориясе	1
		Сочинение	1
		Тартым категориясе	1
		Тартымлы исемнәрнең килеш белән төрләнеше	2
		Сыйфат. Сыйфат дәрәжәләре	2
		Текст белән эш	1/1
6.	Морфология (кабатлау)	Алмашлык	1/1
		Сан. Сан төркемчәләре	2
		Рәвеш. Рәвеш төркемчәләре	2

		Аваз ияртемнәре	1
		Татар телендә эшнең үтәлү дәрәжәсен белдерү	2
		Модаль сүз төркемнәре	2
		Ярдәмлек сүз төркемнәре: бәйләкләр һәм бәйлек сүзләр	2
		Теркәгеч һәм теркәгеч сүзләр	2
		Изложение	1
		Ярдәмче фигыльләр	2
		Хәбәрлек сүзләр	1
		Морфологик анализ	2
		Текст белән эш	1/1
		Контроль диктант	1
7.	Синтаксис (дәвам)	Тезмә кушма жөмлөләр	1
		Иярченле кушма жөмлөләр	2/2
		Иярченле кушма жөмлөләрнең төрләре	4
		Татар һәм рус телләрендә иярченле кушма жөмлөләр	1
		Тест	1
8.	Стилистика	Синтаксик синонимнар	3
		Сүзтезмәләр синонимлыгы	3
		Жөмлөләр синонимлыгы	3
		Проект эше	2
		Фәнни стиль	1
		Рәсми стиль	1
		Сөйләмә стиль	1

		Әдәби стиль	1
		Публицистик стиль	1
		Синтаксик анализ ясау	1
		Тест	1
		Кабатлау	1/2
.			68 / 102